

Grå granit. Fragmentets mått: $29 \times 15 \times 16$ cm. Enligt träsnittet i *Bautil* har den skadade stenen varit ca 120 cm hög och ca 90 cm bred.

Inskrift (med kompletteringar efter B 1038 inom []):

[**kunulfr** · **karpi** : **k** -] ... **uk** · **s**[**iksin** · **broþur** · **sin**]

1 5 10 15 20 25 30

Gunnulfr gerði k(umbl) ... ok Sigstein, bróður sinn.

Gunnulv gjorde vården ... och Sixten, sin broder.

Till läsningen: Av 13 **k** fattas i *Bautil* bistavens övre del; av den följande runan finns endast hst kvar. 15 **u** har förlorat hst.

1–7 **kunulfr**, rsv. *Gunnulfr*, är känt genom Sö 108, 215, U 974, 1181(?), och namnet möter även i diplom från olika landskap, dock ej synnerligen talrikt. I Danmark finnes samma namn redan i rda. tid. I Norge är namnet vanligt, på Island förekommer det under och strax efter landnamstiden men kommer sedan ur bruk. — 17–22 **siksin** är ack. av rsv. *Sigsteinn*, som är ett ganska vanligt namn.

140. Ryningsholm. Höreda sn.

Litteratur: B 1044, L 1205. Ransakningarna 1667; J. Peringskiöld: Monumenta 8 bl. 17; B. A. Ennes: F m 61 (hs i KB); N. H. Sjöborg: Samlingar för Nordens fornälskare 3 (1830) s. 130; J. Allvin: Beskrifning öfver Mo samt N:a och S:a Wedbo härader (1857) s. 114, 143.

Äldre avbildningar: J. D. Major: teckning 1693 i Ny kongl. Samling nr 365 (Det Kongl. Bibliotek, Köpenhamn, foto i ATA); U. Christofferson: teckning i Peringskiölds Monumenta och B 1044.

Runstenen vid Ryningsholm, som nu är försvunnen, har stått i ett stort gravfält. Därom läses i *Ransakningarna* 1667: »Een fierdingz mijhl wid pass wästan från kyrkian, på Säterijt Ryningzholm (som tillförende kallades Siusta) ägor, finnes och een Haga många sådana Ättebackar, och widh dem och i blandh dhem öfwer 50 höge smale stenar uppreste, ibland hwilka allenast een stoor är funnen all öfwer med Runeskrifft, och mitt uthi ett kors men Steenen nu omkull, och then skrifne sijdan till jordhen, och så legat omkull och sönder öfwer 30 åhr när han omwändes och styckorna som finnas kunde hoopsattes, war han så blindh att han

näppeligen lääsas kan, itt stycke som påskrifwit war är och borta.» A. Friberg räknade 1927 till 95 ännu stående stenar i detta gravfält (skrivelse till Riksantikvarien i ATA). Av den kartsiss, som åtföljer Fribergs meddelande, framgår, att gravfältet sträcker sig från sjön Långens norra del så långt norrut, att dess andra ända når upp N om Havrevik.

I *Bautil* kallas platsen för runstenen »Hafrevik», som säges ligga i Eksjö socken. Liljegren placerar stenen i Säby socken. Allvin korrigerade dessa misstag (*Beskrifning öfver Mo samt N:a och S:a Wedbo härader*, 1857, s. 143): »Twärtom träffas härstädes [: i Höreda] så wäl det Hafrewik som runstenen N:o 1205, hwilken Liljegren, säkerligen af samma orsak, förlagt i Säby socken: stenen står wäl icke egentligen på detta hemmans egor, men föga långt derifrån, wid så kallade brostugan på Ryningsholm egor; runorna äro till det mesta utplånade.»

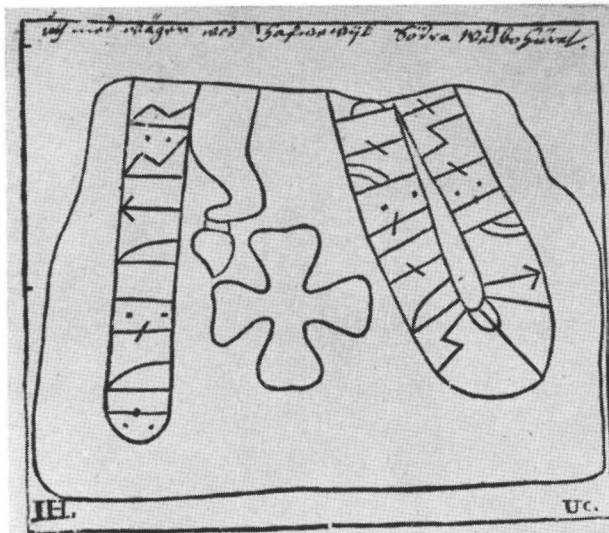

Fig. 88. Sm 140. Ryningsholm. Höreda sn. Efter träsnitt i Peringskiölds Monumenta (B 1044).

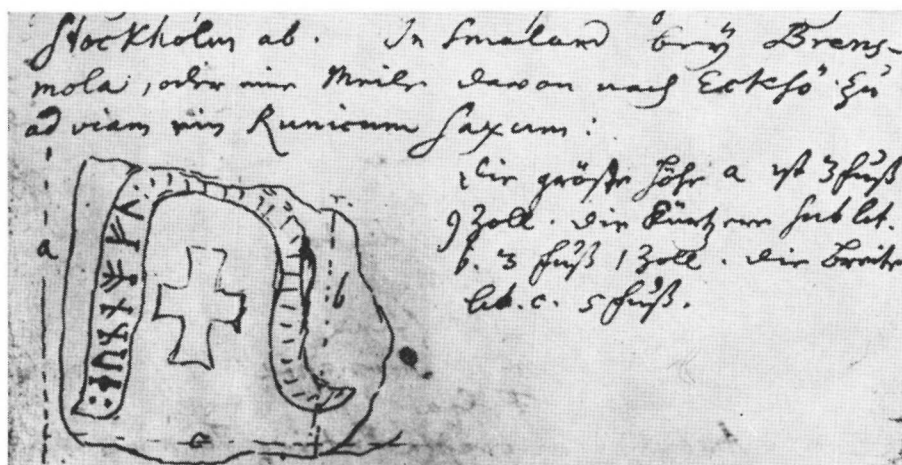

Fig. 89. Sm 140. Ryningsholm. Höreda sn. Efter teckning av J. D. Major.

När Christofferson ritade av stenen, fanns endast nedre delen kvar. Denna var ännu 1857 i behåll, såsom framgår av Allvins beskrivning, men är nu försvunnen. På stenens nedre del synes ett kors. Den fragmentariska stenen har enligt bilden i *Bautil* varit ca 1 m hög och 140 cm bred.

Inskrift (enligt B 1044):

: eun : iutr : r . . . asa : eftir suain : fap . . .

1 5 10 15 20

Gunnmundr(?) r(eisti steina þ)essa(?) eptir Suein, fœð(ur) . . .

Gunnmund(?) reste dessa stenar(?) efter Sven, (sin) fader.

Det första namnet har troligen varit **kunmutr** *Gunnmundr*. Se Sm 145, där ett säkert belägg på detta namn förekommer.

141. Medalby. Mellby sn.

Pl. 92.

Litteratur: Th. Brunius: Brev till A. Friberg den 30/10 och 1/11 1924; O. v. Friesen: Brev till A. Friberg den 18/6 1927 (NSmArk); Skriftväxling mellan Riksantikvarien och A. Friberg, Th. Brunius, P. Mild i Medalby under åren 1927, 1929 och 1930 (ATA); L. Pehrson: Inventeringsuppgift 1940 (ATA).

Äldre avbildningar: Friberg: foto 1926 (ATA och NSmArk), 1929 (ATA); E. Floderus: foto 1929 (ATA).

Stenen står numera, sedan den varit på villovägar, på sin gamla plats i ett gravfält, bestående av 14 högar, VNV om Mellby kyrka på ägorna till Medalby nr 2, ca 110 m SV om boningshuset, på andra sidan den nuvarande landsvägen. Den gamla landsvägen går ca 12 m N om stenen.

Den tycks vara okänd i äldre källor. I *Ransakningarna* 1667 finner man en redogörelse för en runsten i Medalby, men den avser av allt att döma ej denna sten. Där läses: »Wid Medelby östan för kyrekian lijtet stycke ifrån henne, äro och många Ättebacker, fins och någre, dock icke så höge steenar. Ibland hwilcke een står och så medh Runor rijtat, men är som the förrige aff Skogzbrännande som hoos och öfwer honom fält hafwer warit förbrändt och sönderstyekiat, att han näppl. läsas kan, men tyckes wara som een then hafwer satt för anull bro Sin.» Är uppgiften »östan för kyrekian» riktig, kan den åsyftade stenen ej vara identisk med den nyfunna, som hittades NV om kyrkan.